

Kumppanien Helsinki 2026

**Tuloskooste helsinkiläisten yhdistysten,
säätöiden ja seurojen kyselystä**

Yhteistyössä: Helsingin kaupunki
ja Bondata Research Oy

Helsinki

Tutkimuksen tavoite ja toteutus

Tutkimuksen tavoite

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää helsinkiläisten yhdistysten, säätiöiden ja seurojen toimintaedellytyksiä, ajankohtaisia muutoksia sekä näkymiä vuodelle 2026. Erityisenä tarkastelukohteena olivat avustusleikkausten ja muiden toimintaympäristön muutosten vaikutukset järjestöjen toimintaan ja arkeen.

Toteutus

Huhti–toukokuussa toteutettuun kyselyyn vastasi yhteensä **286 toimijaa kuudesta järjestötyypistä**. Mukana oli sekä kaupungilta avustuksia saaneita toimijoita että järjestöjä, joilla ei ole yhteistyötä Helsingin kaupungin kanssa.

Vastaajat järjestötyypeittäin

Hyvinvoinnin edistämisen ja sosiaali- ja terveysalan järjestöt	77
Kulttuurialan järjestöt	66
Muut järjestöt	49
Liikunta- ja vapaa-ajan järjestöt, ml. urheiluseurat	42
Nuoriso- ja varhaisnuorten järjestöt	34
Lapsi- ja perhejärjestöt	18
Yhteensä	286

Helsinkiläinen järjestökenttä on laaja ja monimuotoinen

Helsinkiläinen järjestökenttä koostuu erilaisista toimijoista, joiden toiminta ulottuu arjen tuesta harrastuksiin, kulttuuriin ja vaikuttamiseen.

Järjestöjen toiminta kattaa muun muassa

- matalan kynnyksen tukea, ohjausta ja vertaistukea
- liikuntaa, kulttuuria, nuorisotoimintaa ja tapahtumia
- yhteisöllisyyttä, kohtaamispaikkoja ja vapaaehtoistoimintaa
- asiantuntijatyötä, edunvalvontaa ja viestintää

Järjestöt täydentävät kaupungin palveluverkkoa ja tavoittavat ihmisiä matalan kynnyksen toiminnalla.

Vapaaehtoisuus kannattelee järjestöjen toimintaa

Järjestöjen toiminta rakentuu usein palkatun työn ja vapaaehtoistyön yhdistelmälle. Suurimmalla osalla järjestöistä on työntekijöitä, mutta vapaaehtoistyö on silti olennainen osa toimintaa. Osa järjestöistä toimii kokonaan vapaaehtoisvoimin.

86 %

järjestöistä hyödyntää
vapaaehtoistyötä.

34 %

järjestöistä toimii pelkästään
vapaaehtoistyön varassa.

Vapaaehtoisuus tekee järjestökentästä joustavan ja lähellä arkea toimivan. Samalla se lisää haavoittuvuutta, jos vapaaehtoiset kuormittuvat tai toimintaedellytykset heikkenevät.

Järjestöt tavoittavat laajasti eri väestöryhmiä

Järjestöjen toiminta ulottuu lähes koko väestöön, mutta painottuu erityisesti ryhmiin, joita julkiset palvelut eivät aina tavoita tai joille vertaistuki ja yhteisöllisyys ovat keskeinen osa hyvinvointia.

Järjestöt tavoittavat muun muassa

- lapsia, nuoria, lapsiperheitä ja ikääntyneitä
- vammaisia, pitkäaikaissairaita ja heidän läheisiään
- mielenterveys- ja päihdetoipujia
- maahanmuuttajia sekä kieli- ja kulttuurivähemmistöjä
- yksinäisiä ja muita haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä

Monille kohderyhmille järjestöjen toiminta on matalan kynnyksen paikka saada tukea, osallistua ja kohdata muita.

Toimintaympäristön muutokset näkyvät jo laajasti järjestöissä

Enemmistö vastaajista arvioi, että toimintaympäristön muutokset vaikuttavat järjestön toimintaan ainakin jossain määrin. Muutokset liittyvät muun muassa avustuksiin ja muuhun rahoitukseen, kustannuspaineisiin sekä järjestöjen mahdollisuuksiin järjestää toimintaa.

64 %

arvioi, että toimintaympäristön muutokset (kuten avustusten leikkaukset) vaikuttavat järjestön toimintaan.

Avustukset ovat tärkeä osa järjestöjen rahoitusta

Avustukset ovat järjestöille keskeisiä, mutta harvoin ainoa rahoituslähde.

Usein toiminta rakentuu kaupungin, valtion ja muiden rahoittajien tuen, tilojen sekä muun rahoituksen yhdistelmästä.

80 %

järjestöistä saa avustuksia.

Avustuksia saadaan useista lähteistä, yleisimmin kaupungilta ja valtiolta.

73 %

Helsingin kaupungilta avustusta saaneista arvioi kaupungin avustuksen **kattavan alle 30 prosenttia toiminnasta.**

Valtionavustusten muutokset koskevat osaa järjestöistä

Valtionavustusten muutokset eivät koske koko järjestökenttää samalla tavalla, vaan vaikutukset painottuvat osaan toimijoista.

27 %

järjestöistä kertoo toimintaympäristönsä jo muuttuneen valtionavustusten muutosten vuoksi.

Muutos koskee erityisesti

- valtion- tai EU-avustuksia saavia toimijoita
- lapsi- ja perhejärjestöjä
- hyvinvoinnin edistämisen sekä sosiaali- ja terveysalan järjestöjä

Muutokset näkyvät jo järjestöjen arjessa

Avoimissa vastauksissa järjestöt kuvaavat, että rahoituksen ja toimintaympäristön muutokset näkyvät jo sekä osallistujien arjessa että toiminnan järjestämisen edellytyksissä. Vaikutukset liittyvät muun muassa kustannuksiin, toiminnan karsimiseen sekä henkilöstön ja vapaaehtoisten kuormitukseen.

Osallistuminen

- osallistumis- ja jäsenmaksujen nousu
- osallistujamäärien lasku
- pienituloisten osallistumisen vaikeutuminen

Toiminta

- hankkeiden ja projektien karsiminen
- toiminnan supistaminen
- toiminnan kohdentaminen ydintehtäviin

Henkilöstö ja vapaaehtoiset

- vapaaehtoisten kuormittuminen
- henkilöstön osa-aikaistaminen
- lomautukset tai irtisanomiset

Ennakoidut muutokset lisäävät painetta palveluihin ja järjestöjen toimintaan

Järjestöt ennakoivat, että muutokset lisäävät samanaikaisesti kaupungin palveluihin kohdistuvaa painetta ja vaikuttavat niiden omiin mahdollisuuksiin järjestää toimintaa.

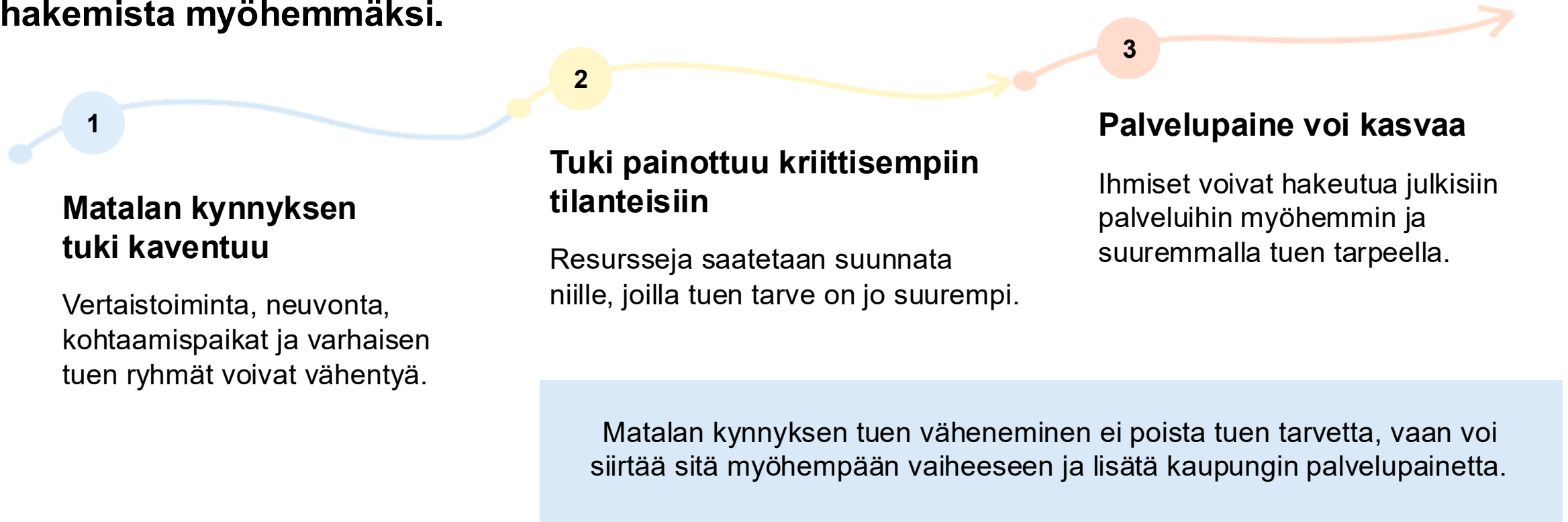
Tulokset kuvaavat kahta rinnakkaista kehitystä: julkisten palveluiden kuormituksen kasvua sekä järjestöjen tarvetta säästää, karsia ja kohdentaa toimintaansa. Tämä voi heikentää tuen saatavuutta erityisesti niillä, joille järjestöjen toiminta on tärkeä matalan kynnyksen tuki.

Yleisimmin ennakoidut vaikutukset	
Julkisten palveluiden kuormitus kasvaa	51 %
Hallinnosta ja toimitiloista säästetään	44 %
Kehittämistyö ja hankkeet vähenevät	40 %
Osa jää tuen tai toiminnan ulkopuolelle	33 %

Taulukossa esitetään neljä yleisimmin ennakoitua vaikutusta vuodelle 2026. Osuudet kuvaavat vastaajia, jotka ovat väittämien kanssa vähintään jokseenkin samaa mieltä.

Varhaisen tuen kaventuminen voi lisätä palvelupainetta myöhemmin

Hyvinvoinnin edistämisen sekä sosiaali- ja terveysalan järjestöt kuvaavat, että matalan kynnyksen toiminnan kaventuminen voi siirtää avun hakemista myöhemmäksi.

Järjestöt etsivät ratkaisuja, mutta joustovara ei riitä kaikille

Avoimissa vastauksissa järjestöt kuvaavat monia tapoja vastata muuttuvaan toimintaympäristöön. Samalla osa kertoo, että lisäkarsinta kaventaisi jo ydintoimintaa.

Käytössä olevia keinoja:

Yhteistyön vahvistaminen

Verkostojen tiivistäminen, kumppanuudet ja yhteiset toimintamallit.

Toiminnan kohdentaminen

Keskittyminen ydinkohderyhmiin, toiminnan priorisointi ja kustannusten karsiminen.

Uudet toimintatavat

Uudet rahoituslähteet, hybridi- ja verkkotoiminta sekä vapaaehtoistyön roolin kasvu.

Keinoja on jo käytössä, mutta kaikkien järjestöjen mahdollisuudet joustaa eivät ole samat. Osa kokee, ettei lisäkarsintaan ole enää varaa ilman, että ydintoiminta vaarantuu.

Kaupungin rooli kumppanina korostuu

Muuttuvassa toimintaympäristössä kaupungin merkitys järjestöjen kumppanina korostuu. Järjestöt kaipaavat yhteistyötä, jossa oikea taho löytyy helposti, keskustelu alkaa riittävän varhain ja tulevista muutoksista voidaan ennakoida ajoissa.

10 prosenttia ei tee yhteistyötä kaupungin kanssa, vaikka haluaisi.

Järjestöjen keskeiset toiveet

- **Ennakoitava rahoitus ja kevyemmät käytännöt**
Monivuotiset avustusmallit, oikea-aikainen viestintä ja kevyempi byrokratia erityisesti pienille hakijoille.
- **Varhainen ja kaksisuuntainen vuoropuhelu**
Järjestöt mukaan keskusteluun jo valmistelun alkuvaiheessa.
- **Selkeät yhteydet kaupunkiin**
Yhteyshenkilö tai yhden luukun malli, jotta oikea taho löytyy helpommin.
- **Käytännön tuki, näkyvyys ja verkostot**
Viestintäapu, koulutus, yhteiset alustat, palveluverkostot sekä maksuttomat tai edulliset tilat.

Yhteenvedo tuloksista

Järjestöjen toiminta ulottuu laajasti arkeen

Järjestöt tavoittavat monia väestöryhmiä ja tarjoavat matalan kynnyksen tukea, toimintaa ja osallistumisen mahdollisuuksia. Toiminta nojaa vahvasti myös vapaaehtoisten työhön.

Toimintaympäristön muutos näkyy jo järjestöjen arjessa

Avoimissa vastauksissa kuvataan maksujen nousua, toiminnan karsimista, osallistujamäärien laskua sekä henkilöstön ja vapaaehtoisten kuormittumista. Vaikutukset voivat heijastua myös siihen, ketkä pääsevät mukaan toimintaan.

Varhaisen tuen kaventuminen voi lisätä kaupungin palvelupainetta

Tuen tarve ei välttämättä vähene, vaan voi siirtyä myöhempään vaiheeseen ja lisätä painetta kaupungin palveluihin.

Kaupungin kumppanuusrooli korostuu muuttuvassa tilanteessa

Järjestöt toivovat kaupungilta ennakoitavaa yhteistyötä, selkeitä yhteyksiä, varhaista vuoropuhelua sekä tukea tiloihin, näkyvyyteen, verkostoihin ja palvelupoluille kytkeytymiseen.

Helsinki